Aandoening

Arteriitis Temporalis (TA) en Reuscelarteriitis (RCA)

Reuscelarteriitis (RCA) is een aandoening waarbij ontstekingen in (middel)grote slagaders in het lichaam ontstaan. Dit zijn bijvoorbeeld de aorta, aftakkingen daarvan, of andere slagaders richting het hoofd, de hersenen of de armen.

Arteriitis temporalis is een vorm van reuscelarteriitis. Arteriitis temporalis is een ontsteking van een slagader bij de slaap. Dit kan aan één kant, maar soms ook aan beide zijden van het hoofd voorkomen. Er kunnen verschillende klachten ontstaan: hoofdpijn, problemen met het gezichtsvermogen, oorproblemen, reumatische klachten en een grieperig gevoel.

Lees meer over de zorg rondom onstekingsreuma (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/als-bij-u-ontstekingsreuma-is-vastgesteld) in het Jeroen Bosch Ziekenhuis.

Meer informatie? Kijk op ReumaNederland.nl. (https://www.reumanederland.nl/reuma/vormen-van-reuma/reuscelarteriitis/)

Onderzoeken

De arts luistert naar uw klachten. Als deze klachten wijzen op reuscelarteriitis of arteriitis temporalis, dan zal uw arts soms bloedonderzoek doen, een biopsie nemen of een PET-scan laten maken.

Bloedonderzoek

Er is géén laboratoriumtest die meteen aangeeft dat er sprake is van reuscelarteriitis of arteriitis temporalis. Wel worden er bij bloedonderzoek bijna altijd duidelijke aanwijzingen voor ontstekingen gevonden. Er is een verhoogde bloedbezinking en een verhoogd aantal ontstekingseiwitten. Dit komt echter bij heel veel verschillende ontstekingsziekten voor en alleen op basis hiervan kan dus niet de diagnose worden gesteld.

Biopsie

Het kan nodig zijn om een klein stukje weefsel (een biopt) te nemen van een slagader bij de slaap. Als dit onder de microscoop bekeken wordt, kan er een kenmerkende vaatontsteking te zien zijn. Als er sprake is van reuscelarteriitis, dan vindt men in het biopt zogeheten reuscellen (grote ontstekingscellen). Verraderlijk genoeg tast de ontsteking de aangedane vaten niet in hun geheel aan, maar worden ontstoken stukken bloedvat afgewisseld door niet-ontstoken gedeelten. Het kan dus voorkomen dat de ontsteking gemist wordt.

PET-scan

Met een PET-scan kan een ontsteking in het lichaam in beeld worden gebracht. Ook grote bloedvaten kunnen dan zichtbaar worden als ze ontstoken zijn. De slagader bij de slaap is te klein om op de scan zichtbaar te worden, maar als u ook ontstekingen

heeft in andere grotere slagaders dan zijn die wel goed te zien.

Bloedonderzoek

Bij bloedonderzoek nemen we 1 of meer buisjes bloed af met een hol naaldje. Dit bloed wordt in het laboratorium onderzocht.

Bloedonderzoek of onderzoek van urine of ontlasting is nodig als uw arts meer wil weten over:

- uw gezondheid;
- het verloop van uw ziekte;
- het resultaat van een behandeling.

https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/bloedonderzoek

Biopsie van een bloedvat bij uw slaap (temporalisbiopsie)

Bij een temporalisbiopsie haalt de chirurg een klein stukje weefsel weg van een bloedvat bij uw slaap.

Het weefsel gaat voor onderzoek naar het laboratorium. Als het stukje weefsel de typische kenmerken heeft van een bloedvatontsteking, dan spreken we over arteriitis temporalis.

Arteriitis temporalis is een ontsteking van een bloedvat bij uw slaap. Meestal betreft het een ontsteking van een bloedvat aan één kant van het hoofd, maar het kan ook aan beide kanten voorkomen. Verschijnselen die bij een arteriitis temporalis kunnen optreden zijn:

- hoofdpijn aan een of beide kanten
- een gevoelige hoofdhuid of slaap
- pijn in de kaken tijdens kauwen
- dubbelzien, wazig zien of vlekjes voor de ogen of minder goed zien
- nachtzweten
- vermoeidheid, gewichtsverlies, spierpijn, stijfheid of koorts

https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/biopsie-van-een-bloedvat-bij-uw-slaap-temporalisbiopsie

Algemene informatie onderzoeken Nucleaire Geneeskunde (LNG-092)

Op de afdeling Nucleaire Geneeskunde voeren we onderzoeken uit met behulp van radioactieve stoffen.

U krijgt een kleine hoeveelheid radioactieve stof toegediend. We kunnen de stof toedienen via:

- een injectie in een bloedvat in uw arm;
- een capsule die u moet doorslikken;
- of via een maaltijd.

Op de radioactieve stof kunt u niet allergisch reageren, de stof geeft geen bijwerkingen en u raakt de stof ook vanzelf weer kwijt. Met de radioactieve stof kunnen we de werking van het lichaam en van de organen onderzoeken. Hoe het lichaam of het orgaan werkt wordt afgebeeld of gemeten. Deze vorm van onderzoek noemen we ook wel ‘scintigrafie’. We doen dit met een gammacamera of een PET-scanner. Soms wordt er aanvullend een CT-scan gemaakt, dit is een onderzoek met röntgenstraling. Ook kan er onderzoek gedaan worden naar kanker en kan het effect van uw therapie in de gaten gehouden worden.

In deze video geven we kort uitleg over onze onderzoeken bij (een vermoeden van) kanker:

Bekijk de video op de website (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/aandoeningen/arteriitis-temporalis-ta-en-reuscelarteriitis-rca).

https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/algemene-informatie-onderzoeken-nucleaire-geneeskunde-lng-092

Behandelingen

De standaard behandeling van reuscelarteriitis en arteriitis temporalis bestaat uit prednison.

U krijgt tabletten of capsules die u 1 of 2 keer) per dag moet innemen. Met deze (hoge) dosering nemen de klachten meestal binnen 2 weken duidelijk af. In uw bloed is dan een daling van de bezinking (BSE) te zien. Afhankelijk van uw klachten en de bloedbezinking mag u in overleg met de arts de dosis geleidelijk afbouwen.

Soms worden er ook ontstekingsremmende pijnstillers voorgeschreven (NSAID's). In zeldzame gevallen worden naast prednison andere medicijnen voorgeschreven zoals Methotrexaat, Azathioprine of Tocilizumab.

Prednison bij reuma

Bij patiënten met een reumatische auto-immuunziekte is er een fout in het afweersysteem ontstaan.

Hierdoor is er sprake van een afweerreactie tegen het eigen lichaam. Prednison behoort tot de corticosteroïden. Het is een ontstekingsremmend en afweer onderdrukkend hormoon. De bijnieren maken het hormoon ook in een lage hoeveelheid. Door het gebruik van Prednison vermindert pijn, zwelling en stijfheid van de gewrichten. Op de langere termijn neemt de kans op gewrichtsschade af. In de folder 'Prednison' van ReumaNderland leest u meer over deze behandeling.

Ga naar de folder (https://reumanederland.nl/medicijnfolders/prednison/)

https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/prednison-bij-reuma

Methotrexaat (Ledertrexute, Emthexate) bij reuma

Bij patiënten met een reumatische auto-immuunziekte is er een fout in het afweersysteem ontstaan.

Hierdoor is er sprake van een afweerreactie tegen het eigen lichaam. Methotrexaat is een medicijn dat deze afweerreactie onderdrukt. Hierdoor verminderen pijn, zwelling en stijfheid van de gewrichten. Op de langere termijn neemt de kans op gewrichtsschade af. In de folder 'Methotrexaat (Ledertrexute, Emthexate)' van ReumaNederland leest u meer over deze behandeling.

Ga naar de folder (https://reumanederland.nl/medicijnfolders/methotrexaat/)

https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/methotrexaat-ledertrexute-emthexate-bij-reuma

Azathioprine bij reuma

Bij patiënten met een reumatische auto-immuunziekte is een fout in het afweersysteem ontstaan.

Hierdoor is er sprake van een afweerreactie tegen het eigen lichaam. Azathioprine is een medicijn dat deze afweerreactie onderdrukt. Azathioprine remt de productie van ontstekingsfactoren. Hierdoor verminderen pijn, zwelling en stijfheid van de gewrichten. Op de langere termijn neemt de kans op gewrichtsschade af. In de folder 'Azathioprine' van ReumaNederland leest u meer over deze behandeling.

Ga naar de folder (https://reumanederland.nl/medicijnfolders/azathioprine/)

https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/azathioprine-bij-reuma

Poliklinieken en afdelingen

Reumatologie

Bij het specialisme Reumatologie kunnen patiënten terecht met reumatische klachten.

https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/reumatologie

Chirurgie

Chirurgie, ook wel heelkunde genoemd, is een medisch specialisme dat zich bezighoudt met de diagnostiek en behandeling van aandoeningen door middel van operaties.

https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/chirurgie

Code REU-107

Copyright 2026 Jeroen Bosch Ziekenhuis